

Sprawozdanie merytoryczne Instytucji Kultury Ars Cameralis za rok 2019

1. XXVIII edycja Górnośląskiego Festiwalu Sztuki Kameralnej – Ars Cameralis (9–24.11.2019)

XXVIII edycja Festiwalu Ars Cameralis, która odbyła się w terminie 9–24 listopada 2019 roku, przebiegała pod hasłem „Krzyk”. Wybór niniejszego festiwalowego motta okazał się kluczową decyzją w kontekście konstruowania festiwalowego programu. Organizatorzy sięgnęli po ów jakże nośny i intrygujący motyw z kilku względów. Jednym z nich był kontekst rocznicowy – w roku 2019 minęła bowiem 75. rocznica śmierci Edvarda Muncha, autora kanonicznego obrazu *Krzyk*, który wpłynął znacząco nie tylko na rozkwit ekspresjonizmu, ale również przygody sztuk wizualnych w XX wieku. Jednak przy tworzeniu XXVIII edycji Festiwalu Ars Cameralis krzyk interesował organizatorów nade wszystko jako narzędzie w rękach artystów; narzędzie, które wykorzystywać można na tysiące sposobów nadając mu – w zależności od kontekstów i licznych uwarunkowań – istotne i różnorodne znaczenia. W festiwalowym dyskursie przywołano różne rodzaje krzyku – krzyk rozpacz, krzyk historii, krzyk pamięci, krzyk gniewu, krzyk ekstazy i radości.

Organizatorzy pragnęli zrehabilitować krzyk. Wskazać na jego estetyczne i artystyczne funkcje, na jego emfatyczną rolę, która dokonuje się na wielu poziomach ekspresji, ale także poprzez zawieszenie głosu, korespondowanie z ciszą. Wskazali wzajemne relacje pomiędzy krzykiem i ciszą, które są ze sobą nierozzerwalnie związane. Te tropy stały się merytoryczną i narracyjną osią Festiwalu, wokół której zbudowany został spójny program artystyczny.

Jak co roku Festiwal posiadał także niepowtarzalną, wysublimowaną identyfikację wizualną, obejmującą druki i materiały promocyjne, która była istotnym uzupełnieniem wizji charakterystycznej dla tegorocznej odsłony wydarzenia.

Ubiegłoroczna edycja Festiwalu Ars Cameralis, w zgodnej opinii widzów oraz dziennikarzy, zakończyła się wielkim sukcesem artystycznym, medialnym oraz frekwencyjnym. Istotną rolę odegrało pozyskanie dodatkowych środków finansowych, co przyczyniło się do programowego bogactwa oraz pozwoliło na znaczącą promocję Festiwalu w lokalnych i ogólnopolskich mediach. Instytucja Kultury po raz kolejny uzyskała środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (programy: Promocja Czytelnictwa oraz Sztuki Wizualne). XXVIII edycja Festiwalu Ars Cameralis odbyła się w dniach 9–24 listopada 2019 roku. Festiwal, który od wielu lat funkcjonuje na mapie Województwa Śląskiego jako interdyscyplinarne święto sztuki, odbywał się tradycyjnie w kilku miastach Województwa Śląskiego (Katowice, Bielsko-Biała, Pszczyzna). Trzydzieści jeden artystycznych wydarzeń z dziedziny muzyki (11), literatury (8), filmu (4) i sztuk wizualnych (4) oraz warsztaty (4) przyciągnęło w listopadowe wieczory niemal sześć tysięcy widzów, którzy przybywali na poszczególne imprezy nie tylko z terenów Górnego Śląska, ale także z wielu innych miast

Polski oraz zza granicy (Słowenia, Czechy, Niemcy).

XXVIII edycja Festiwalu Ars Cameralis przygotowana i zaprojektowana została przez organizatorów jako prezentacja możliwie jak najszerszego spektrum istotnych zjawisk artystycznych i – jak co roku – stanowiła odbicie nowych trendów dominujących w sztuce oraz konfrontację tych zjawisk z dorobkiem klasycznych, uznanych i legendarnych twórców, których wpływ na współczesnych artystów pozostaje ogromny.

Charakterystyczną cechą Festiwalu była dwubiegunowość programu, podzielonego na dwie komplementarne części – literacką, przebiegającą pod nazwą Zderzenia Literackie oraz skupiającą wydarzenia z kręgu muzyki oraz sztuk wizualnych.

1.1. Zderzenia Literackie

Zderzenia Literackie od kilku lat stanowią istotne festiwalowe wydarzenie, które wpisało się już trwale w przestrzeń kulturalną i artystyczną Województwa Śląskiego. Obejmują swym zasięgiem wydarzenia związane z najbardziej fascynującymi zjawiskami w literaturze polskiej i światowej, odnoszące się zarówno do literatury współczesnej, jak i literackiego dziedzictwa oraz tradycji. Pierwsze pięć edycji odbyło się w ramach poprzednich odsłon Festiwalu Ars Cameralis, odnosząc przy tym wielki sukces artystyczny oraz frekwencyjny. Poszczególne wydarzenia połączone z promocją czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, odbywają się w teatrach i klubach Katowic, przybierając mnogie formy literackich oraz literacko-muzycznych prezentacji, dyskusji, warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz paneli. Gośćmi Festiwalu są polscy i zagraniczni, ważni dla kultury współczesnej pisarze, poeci, krytycy, prelegenci oraz muzycy i happeneryzy działający w obszarze literackiej przestrzeni kulturowej.

Koncepcja cyklu Zderzeń Literackich opiera się na połączeniu różnych literackich gatunków w odrębne bloki wydarzeń, połączone w ramach poszczególnych festiwalowych dni w spójne cykle dynamicznych prezentacji, podczas których słowom towarzyszą obrazy i dźwięki.

VII edycja Zderzeń Literackich pod względem tematycznym korespondowała z hasłem przewodnim Festiwalu Ars Cameralis „Krzyk”. W ramach Zderzeń Literackich w 2019 roku odbyło się piętnaście wydarzeń literackich, literacko-muzycznych oraz muzycznych, w których udział brali zarówno artyści polscy, jak i zagraniczni. Polską literaturę, muzykę oraz myśl krytyczną reprezentowali: Ryszard Koziołek, Tadeusz Sławek, Tomasz Różycki, Henryk Gembalski, Tomasz Strojecki, Krzysztof Zygalski, Sylwia Grudniak, Grzegorz Jankowicz, Piotr Jasek, Adrian Tujek, Radosław Kobierski, Bartłomiej Majzel, Arkadiusz Kremza, Paweł Lekszycki, Paweł Sarna, Szymon Kloska, Krzysztof Siwczyk, Wojciech Brzoska, Dariusz Pawelec, Jerzy Jarniewicz, Dominika „Nika” Domczyk, Daniel Wyszogrodzki, Leszek Libera, Sława Lisiecka, Piotr Jemioła, Paulina Pidzik, Weronika Janeczko, Zuzanna Sala, Marcin Świątkowski, Michał Koza, Marek Dziekan oraz zespoły Tryp i Kirszenbaum. Obok polskich artystów wystąpiła także plejada świetnych autorów i muzyków zagranicznych – Michael Krüger (Niemcy), Luke De-Scisio (Anglia), Laura Gibson (USA), Gábor Lanczkor (Węgry), Chulud Szaraf (Syria), Adonis (Syria), Jenny Hval (Norwegia) i Hatif Janabi (Irak).

XXVIII edycja Festiwalu Ars Cameralis rozpoczęła się od mocnego literackiego akcentu – wydarzenia, w ramach którego wystąpił znakomity niemiecki poeta Michael Krüger, któremu na scenie towarzyszył jeden z najciekawszych polskich poetów współczesnych Tomasz Różycki. Spotkanie zatytułowane *Stłumić krzyk kamienia* wzbogacone zostało performancem multimedialnym w wykonaniu artystów katowickiej ASP – Krzysztofa Zygalskiego i Tomasza Strojeckiego oraz improwizacjami skrzypcowymi Henryka Gembalskiego.

Tradycyjnie wielkie zainteresowanie wzbudziło cykliczne wydarzenie odbywające się od ponad 25 lat w ramach Festiwalu Ars Cameralis – Zbieg Poetycki NaDziko, podczas którego swe wiersze zaprezentował m.in. doskonały węgierski poeta Gábor Lanczkor, utalentowana syryjska poetka Chulud Szaraf, a także poeci polscy Piotr Jasek, Adrian Tujek oraz Trupa poetycka NaDziko. Wydarzenie uświetnione zostało koncertem zespołu Tryp. Wypełniony do granic możliwości Jazz Club Hipnoza stanowił oczywisty dowód na to, iż atrakcyjna forma przekazu poezji, powoduje ogromne zainteresowanie publiczności i może przyczynić się do wielkiego zainteresowania tą jakże niszową odmianą literatury.

Innym przykładem skuteczności nowatorstwa koncepcji oraz formuły poszczególnych wydarzeń z cyklu Zderzenia Literackie była kolejna odsłona imprezy *Uszy Duszy*. To wydarzenie skomponowane i pomyślane jako „audycja radiowa bez radia”, w ramach którego rozmowę na określony temat prowadzą profesorowie Tadeusz Sławek oraz Ryszard Koziołek. Wydarzenie od czterech lat przyciąga dużą ilość widzów. Nie inaczej było także podczas ostatniej jego edycji zatytułowanej *Uszy Duszy 4. Krzyk Profesorów*. Podczas mądrej, błyskotliwej oraz dowcipnej wymiany zdań profesorowie prezentują także fragmenty swej ulubionej muzyki, co nadaje imprezie niepowtarzalny charakter. W roku 2019 profesorowie wpisali się idealnie w motyw przewodni Festiwalu Ars Cameralis, budując narrację spotkania *Uszy Duszy* wokół pojęcia „krzyk”; rozpatrywali je w świetle wielu kulturowych kontekstów, funkcji i znaczeń. Motyw krzyku został także rozwinięty podczas dyskusji pod hasłem *Krzyk – różne drogi ciszy*. Spotkanie poprowadzone przez Szymona Kloskę, w którym wzięli udział Jerzy Jarniewicz, Daniel Wyszogrodzki i Dominika „Nika” Domczyk wzbogacone zostało fragmentami krzyku, wykorzystywanego jako narzędzie ekspresji w muzyce i sztuce.

Istotnym wydarzeniem, które nie tylko wzbudziło wielkie zainteresowanie wśród publiczności, ale także spowodowało ważną i zajmującą dyskusję było spotkanie z Leszkiem Liberą oraz Sławą Lisiecką. Przy okazji spotkania odbyła się promocja książek Libery, które – nawiązując do historii Górnego Śląska – stworzyły uniwersalną opowieść o świecie, który już przeminął. Książki Libery stały się wydawniczym wydarzeniem roku 2019.

W ramach wydarzeń literackich odbyło się też spotkanie *Kontent – krzyk z Krakowa*, które było prezentacją młodej literackiej sceny krakowskiej oraz promocją książkowej serii poetyckiej Fundacji Kontent.

Jak co roku w ramach Zderzeń Literackich odbyły się ponadto wydarzenia muzyczne, które osadzone zostały w kontekście literackim. Koncert Laury Gibson, jednej z najciekawszych współczesnych amerykańskich songwriterek połączony został z czytaniem fragmentów prozy artystki oraz z krótką rozmową. Wydarzenie było przykładem wciąż niesłabnących starań organizatorów Festiwalu Ars Cameralis, by poszukiwać nowe formaty wydarzeń

literacko-muzycznych. Ciekawe scenariusze poszczególnych spotkań, ich nowatorska formuła, zaskoczenia i zmienna dynamika – stały się znakami firmowymi literacko-muzycznych wydarzeń festiwalowych. Znalazły potwierdzenie m.in. podczas performance'u *The Practice of Love* w wykonaniu Jenny Hval. Ta arcyciekawa norweska wokalistka, pisarka, eseistka oraz artystka wizualna zaprezentowała się w ramach ubiegłorocznej edycji Festiwalu Ars Cameralis jako twórczyni niezwykle wszechstronna. Performance *The Practice of Love*, który miał swą premierę we wrześniu 2019 roku obejmował elementy muzyczne odwołujące się do idei wydarzenia koncertowego, które zostały zderzone z formami parateatralnymi, literackimi i happeningowymi.

Od początku istnienia Zderzeń Literackich, ważnymi elementami programów są wydarzenia o charakterze warsztatowym oraz edukacyjnym. Nie inaczej było także w przypadku ubiegłorocznej odsłony. W jej ramach odbyły się trzy takie wydarzenia: warsztaty dla młodzieży *Widmontologia – literatura jako forma rozmowy z duchami* (prowadzenie Grzegorz Olszański), warsztaty dla dzieci *Pejzaż akustyczny – usłyszeć wołanie ziemi* (prowadzenie Sylwia Grudniak) oraz warsztaty poprowadzone przez Grzegorza Jankowicza *Literatura w wielkim mieście*.

Niezwykle rozbudowana i zróżnicowana VII edycja Zderzeń Literackich stanowiła niezbity dowód na spore zapotrzebowanie wśród śląskiej publiczności na wybitną literaturę oraz bezpośredni, intymny kontakt ze znakomitymi pisarzami. Warta podkreślenia jest doskonała frekwencja podczas wszystkich wydarzeń, składających się na festiwalowy cykl Zderzenia Literackie.

1.2. Muzyka

W programie XXVIII edycji Festiwalu Ars Cameralis pojawiło się 11 wydarzeń koncertowych, otwierających przed widzami wiele fascynujących, bardzo różnorodnych dźwiękowych przestrzeni i światów. Część z nich została osadzona w kontekście literackim, stanowiąc poszerzenie wątków i narracji, które pojawiły się w ramach Zderzeń Literackich (Laura Gibson, Jenny Hval). Pozostałe koncerty stanowiły odrębne muzyczne wydarzenia.

Muzyczna odsłona Festiwalu Ars Cameralis została zainaugurowana cyklem uznanych artystek, których koncerty odbyły się dzień po dniu w katowickim Kinoteatrze Rialto. Jako pierwsza wystąpiła brazylijska wokalistka Dillon, uchodząca za złote dziecko alternatywnego popu. Koncert podczas Festiwalu Ars Cameralis był częścią ekskluzywnej, kameralnej trasy koncertowej, podczas której artystka występowała jedynie z fortepianem. Dzień później wystąpiła Jessica Pratt, autorka jednej z najważniejszych płyt roku 2019 – *Quiet Signs*. Jej niezwykle intymny i wyciszony występ okazał się idealną odpowiedzią na tytułowy, festiwalowy krzyk. Niemy krzyk Jessiki Pratt stał się okazją do rozważań nad istotą ciszy, która jest w rękach artystów równie mocnym i wyrazistym narzędziem. Cykl kameralnych spotkań z muzyką autorską uzupełniony został występem wspomnianej już Laury Gibson, której koncert – wpisany w program Zderzeń Literackich – połączony został z prezentacją literacką oraz dyskusją.

Jednym z najbardziej oczekiwanych wydarzeń XXVIII edycji Festiwalu Ars Cameralis był występ amerykańskiego jazzmana Donny'ego McCaslina, który w ostatnich latach zastąpił bliską współpracą z Davidem Bowiem przy jego pożegnalnej płycie *Blackstar*. Koncert, który odbył się w katowickiej Hipnozie (jako support wystąpił polski zespół jazzowy RASP Lovers), stał się świętem muzyki wyzwolonej z wszelkich ram stylistycznych i gatunkowych.

Jednak bez wątplenia największym i najważniejszym wydarzeniem całej XXVIII edycji Festiwalu był koncert Weyes Blood – artystki, której album *Titanic Rising* okazał się wielką muzyczną sensacją ubiegłego roku. Za pseudonimem Weyes Blood ukrywa się Natalie Laura Mering, niezwykle utalentowana artystka tworząca wielowątkową, bogato zaaranżowaną, inteligentną muzykę pop. Piosenki zainspirowane muzyką renesansową i barokową, o niezwykle urokliwej melodyce, pełne odwołań do myśli teologicznej i filozoficznej podbiły serca fanów na całym świecie. Na katowicki koncert, poza polską publicznością, przyjechali wielbicieli jej talentu z Ukrainy, Czech, Słowacji oraz Niemiec. Pierwszy koncert artystki w Polsce bez wątplenia przejdzie do historii, nie tylko jako arcyważne festiwalowe zjawisko, ale także jako dowód na niezwykłą intuicję i znanstwo organizatorów.

Odbywający się w ramach Zderzeń Literackich performance muzyczny *The Practice of Love* w wykonaniu Jenny Hval jest kolejnym dowodem na nieustanne poszukiwania artystów, którzy operują na styku licznych stylistyk i gatunków.

W programie Festiwalu nie zabrakło wydarzeń literackich, których zwieńczeniem były znakomite koncerty. Finałem 26. Zbiegu poetyckiego NaDziko był doskonały koncert zespołu Tryp, który okazał się idealnym dopełnieniem kolejnego święta Trupy NaDziko. Z kolei zwieńczeniem wieczoru literackiego odbywającego się pn. *Kontent – krzyk z Krakowa* był fantastyczny koncert krakowskiej grupy Kirszenbaum.

Festiwalowe wydarzenia muzyczne tradycyjnie cieszyły się największą popularnością oraz odzewem medialnym. Część muzyczna festiwalu została wyróżniona również w popularnym plebiscycie Radiowego Domu Kultury na antenie Trójki – Programu Trzeciego Polskiego Radia. Organizatorom XXVIII edycji Festiwalu Ars Cameralis udało się zaprosić wykonawców (Weyes Blood, Jenny Hval, Jessica Pratt), którzy w roku 2019 wydali niezwykle ważne albumy, cieszące się zainteresowaniem krytyki muzycznej i słuchaczy, co bez wątplenia podniosło znaczenie oraz prestiż ubiegłorocznej edycji.

1.3. Sztuki wizualne

Tradycyjnie znaczącą część festiwalowego programu stanowiły sztuki wizualne. W ramach XXVIII edycji Festiwalu Ars Cameralis odbyły się wernisaże trzech wystaw artystycznych, z których dwie były swoistymi zapowiedziami (odbyły się we wrześniu i październiku). Niezwykle istotnym wydarzeniem wizualnym była ponadto kolejna odsłona znakomitego i niezwykle różnorodnego cyklu odbywającego się pod hasłem: *Więcej światła w Pszczynie!*.

We wrześniu w katowickiej Galerii ASP Rondo Sztuki odbył się wernisaż zbiorowej wystawy *Bartek Buczek. Kolarz*. Postać owego widmowego, tytułowego kolarza widzianego oczami

licznych artystów (m.in. Jan Szewczyk, Bartek Buczek, Filip Rybkowski, Martyna Kielesińska i inni) stała się metaforą artysty i świata sztuki, a terminy kolarskie takie jak „doping”, „peleton” czy „żółta koszulka lidera” nabrały w stworzonych przez autorów wystawy pracach zupełnie nowego znaczenia. Bowiem nieodłączną częścią bycia zarówno artystą, jak i sportowcem jest konieczność „bycia oglądanym”, ocenianym oraz wpisywanym w szerszy kontekst zjawisk społecznych.

Bezpośrednim wprowadzeniem do XXVIII edycji Festiwalu Ars Cameralis była wystawa *Monika Grzymala / Damien Deroubaix. O naturze świata*, której wernisaż odbył się w październiku w Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach. Jak pisał kurator wystawy Marek Zieliński: „Monika Grzymala oraz Damien Deroubaix to artyści obecnych czasów, jednak bez wątpienia ich twórczość wynika z czasów przeszłych. Została zainspirowana nade wszystko problematyką minionego wieku. W podróży, w którą zabierają nas Grzymala i Deroubaix, nie unikniemy wejścia w czas historyczny, który w znaczącym stopniu pozwala nam rozwikłać ciągi znaczeń. Trzeba mieć jednak świadomość, że będziemy musieli zmierzyć się z symbolicznym i abstrakcyjnym charakterem przedstawień, nad którymi wyobraźnia twórcza artystów posiada władzę”. Nad całą ekspozycją unosiło się widmo dzieła Pabla Picassa *Guernica*, które było reakcją na zbombardowanie przez nazistowską eskadrę stolicy Basków w Hiszpanii w 1937 roku. Podczas niniejszej wystawy Monika Grzymala oraz Damien Deroubaix wykazali się odmienną wrażliwością oraz doświadczeniami, w odmienny sposób wyrażali emocje, a także różne spojrzenia na świat.

Innym istotnym wydarzeniem z kręgu sztuk pięknych była wystawa prac Romana Cieślewicza i chantalpetit *En tête à tête / Twarzą w twarz*. W katowickiej Galerii ASP Rondo Sztuki po raz pierwszy można było zobaczyć na jednej wystawie artystyczny dorobek obojga twórców. Wystawa prezentowała szerokie spektrum twórczości Romana Cieślewicza oraz przybliżyła polskiej publiczności twórczość Chantal Petit. Obejmowała: malarstwo i rzeźbę, filmy wideo chantalpetit oraz projekty graficzne Romana Cieślewicza, w tym plakaty i makiety plakatów, kolaże, fotomontaże, oryginalne rysunki i przedruki projektów – kolaży, „petites images” w formie wydruków wielkoformatowych. Prezentacja prac grafika w symbiozie z pracami malarki-rzeźbiarki-artystki wideo uwypukliła kontrast i dynamikę. Wytworzyła swoistą interakcję, ujawniła również dużo „współzależności”. Ekspozycja podkreślała artystyczne poszukiwania oraz niezwykłą ekspresję skupioną wokół problematyki stale obecnej w pracach twórców: figuracji głowy. Wielokształtnej, multimedialnej, celowo zwielokrotnionej przez techniczny gest i emocjonalne zaangażowanie artystów. Wernisaż uświetniła oprawa muzyczna DJ Fabrice’a de Feo, zainspirowana polską i francuską muzyką lat 60. oraz 70.

Jednym z najważniejszych i najbardziej godnych odnotowania festiwalowych wydarzeń był niezwykle cykl, który odbył się pod nazwą *Więcej Światła w Pszczynie!* Świat postrzegamy dzięki światłu, a jego kreacyjny potencjał obecny jest w każdym aspekcie naszego życia. To ono określa kolory, faktury i kształty. Wpływa nie tylko na naszą zdolność percepcji ale także na zdrowie, nastrój i stan umysłu. Od tysiącleci jest intrygującym czynnikiem zgłębianym i wykorzystywanym w sztuce. W każdej epoce z innym natężeniem, a dziś dodatkowo w różnych obszarach sztuki, które podstawowym budulcem swoich prac uczyniły właśnie światło. Tym razem wszystkie wydarzenia odbywające się w ramach projektu odbyły się w Muzeum Zamkowym w Pszczynie, które okazało się idealną przestrzenią dla niniejszego projektu.

Zaproszeni artyści próbowali zmierzyć się z dziedzictwem pszczyńskiego zamku, odkrywając jego nowe konteksty dzięki operowaniu światłem. Światło wykorzystane zostało niczym język, narzędzie, źródło kreacji, które połączyło historię miejsca z wrażliwością i intuicją artystów. W ramach cyklu odbył się m.in. wernisaż instalacji Mischy Kuballa (Niemcy), Karoliny Hałatek oraz Agnieszki Jaworek, a także widowisko, w którym udział wzięły artystki operujące na styku sztuk wizualnych oraz muzyki: Sofie Birch (Dania) oraz Pernille Kjaer (Dania). Warto dodać, że reżyserią światła podczas tego wydarzenia zajął się ceniony śląski artysta Jan Dybała. W ramach cyklu odbyły się także warsztaty artystyczno-arteterapeutyczne prowadzone przez Agnieszkę Jaworek oraz Ewę Baranowską-Jojko.

1.4. Film

Podczas XXVIII edycji Festiwalu Ars Cameralis odbył się przegląd filmów Charliego Chaplina, jednego z najpopularniejszych i najbardziej rozpoznawalnych artystów ery kina niemego. Ikoniczna postać, która w swych filmach operowała niemyim krzykiem, aby ostrzec świat przed zagrożeniami XX wieku. Dla podkreślenia festiwalowej dychotomii „krzyk–cisza” pokazano: ostatni niemy film artysty *Dzisiejsze czasy* (1936) skupiający się na społecznych nierównościach, a także *Dyktatora* (1940), czyli polityczną satyrę antynazistowską i pierwszy prawdziwie dźwiękowy obraz Chaplina.

Tradycyjnie już odbyły się dwie odsłony przeglądu filmów BAFTA 2019 Shorts, które były efektem współpracy Instytucji Kultury Ars Cameralis z Brytyjską Akademią Sztuk Filmowych i Telewizyjnych (BAFTA) oraz British Council. Festiwalowa publiczność miała możliwość zapoznania się z najlepszymi ubiegłorocznymi krótkometrażowymi dziełami młodych filmowców, uosabiających brytyjską szkołę filmową. W programie znalazły się następujące filmy: *Wale*, reż. Barnaby Blackburn / *73 Cows*, reż. Alex Lockwood / *Bachelor 38*, reż. Angela Clarke / *The Blue Door*, reż. Paul Taylor / *The Field*, reż. Sandhya Suri / *Marfa*, reż. Greg McLeod & Myles McLeod / *Roughhouse*, reż. Jonathan Hodgson / *I'm OK*, reż. Elizabeth Hobbs.

1.5. Festiwal krzyku i milczenia

Poszczególne elementy festiwalowego menu ułożyły się w spójny i przemyślany ciąg wrażeń, obrazów i skrawków pamięci, u podnóża których leży przekonanie o istotności tego, co zostało utracone, lecz wciąż się odradza.

Jak co roku w festiwalowym programie odnaleźć można było artystów pochodzących zarówno z Górnego Śląska, jak i twórców ogólnopolskich oraz znakomite postaci tworzące kulturę światową. Idea łączenia w spójną artystyczną narrację różnorodnych wydarzeń z prezentacją skrajnie różnych osobowości przyświeca organizatorom listopadowego wydarzenia od wielu lat. Wyważone proporcje pomiędzy tym, co klasyczne a tym, co nowatorskie, alternatywne i kontrkulturowe stały się znakiem rozpoznawczym Festiwalu Ars Cameralis, przyciągającego miłośników sztuki z różnych pokoleń i środowisk.

XXVIII edycja Festiwalu podkreśliła swe kameralne korzenie oraz subtelną ideę intymnego spotkania ze sztuką, z artystą, a także odwracając nieco sytuację — z widzem, słuchaczem, odbiorcą. Organizatorzy, kładąc akcent na prezentacje znakomitych, lecz często ryzykownych, niekomercyjnych zjawisk i twórców, udostępniili śląskiej publiczności nowe możliwości poszerzania horyzontów, poznawania wybitnych i ciekawych osobowości, co pozwala wzbogacić spojrzenie na współczesny świat.

XXVIII edycja festiwalowego święta sztuki zakończyła się, w niemal jednogłośnie opinii krytyków, publiczności oraz występujących artystów, wielkim sukcesem zarówno frekwencyjnym, organizacyjnym, jak i artystycznym, utrwalając tym samym pozycję Festiwalu Ars Cameralis jako jednego z czołowych wydarzeń kulturalnych w Polsce.

Główni patroni medialni:

Polskie Radio Dwójka, Polskie Radio Trójka, Polskie Radio Katowice, Ultramaryna, Onet.pl, ams

Patroni medialni:

K-Mag Magazyn, Aktivist, Nowamuzyka.pl, Future-bass.pl, Radio Studenckie Egida

Partnerzy:

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hotel Monopol w Katowicach

Tygodnik Powszechny

Współorganizatorzy:

Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, Atelier Clot, Bramsen & Georges, Biblioteka Śląska w Katowicach, British Council, Dom Oświatowy Biblioteki Śląskiej w Katowicach, Galeria ASP w Katowicach Rondo Sztuki, Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, Instytucja Filmowa Silesia Film w Katowicach, Jazz Club Hipnoza w Katowicach, Kino Kosmos w Katowicach, Kinoteatr Rialto w Katowicach, Krakowskie Biuro Festiwalowe, Kraków – UNESCO City of Literature, Muzeum Zamkowe w Pszczynie, Klubokawiarnia Aquarium, Miejsceownik. Tygiel Kulturalny, Penninghen, Wydawnictwo Sonia Draga, Teatr Śląski w Katowicach

2. Święto Szlaku Zabytków Techniki – INDUSTRIADA 2019

Jak co roku Instytucja Kultury Ars Cameralis była zaangażowana w organizację święta Szlaku Zabytków Techniki – INDUSTRIADA 2019. Jedyne w Polsce i jednego z największych w Europie festiwali kultury dziedzictwa przemysłowego, który odbywa się na terenie Województwa Śląskiego od 2010 roku w obiektach należących do Szlaku Zabytków Techniki oraz w innych zaprzyjaźnionych obiektach. Święto Szlaku Zabytków Techniki to ogromne przedsięwzięcie organizacyjne i promocyjne. Znakomita atmosfera oraz odkrywanie śląskich pejzaży powodują, że z roku na rok INDUSTRIADA cieszy się coraz większym powodzeniem wśród mieszkańców Województwa Śląskiego oraz coraz liczniejszą grupą osób przyjeżdżających na wydarzenie z różnych krańców Polski.

W roku 2019 odbyła się jubileuszowa X edycja święta Szlaku Zabytków Techniki, która przebiegała pod hasłem INDUbał.

Instytucja Kultury Ars Cameralis odpowiedzialna była za organizację następujących wydarzeń oraz produkcję następujących materiałów:

- trzech konferencji prasowych: dwóch zapowiadających święto Szlaku Zabytków Techniki – INDUSTRIADA 2019 (9 maja, Muzeum Śląskie, Katowice oraz 23 maja Sztolnia Królowa Luiza, Łaźnia Łańcuszkowa, Zabrze) oraz konferencji podsumowującej X edycję INDUSTRIADY (25 czerwca, Muzeum Śląskie w Katowicach)
- Rozruchu maszyn INDUSTRIADY (7 czerwca, Stara Fabryka – Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej)
- opracowania i przygotowania materiałów promocyjnych, druków i gadżetów na potrzeby INDUSTRIADY 2019
- przygotowania, opracowania oraz wydania albumu podsumowującego INDUSTRIADĘ 2019.

2.1. Konferencje prasowe INDUSTRIADY 2019

Instytucja Kultury Ars Cameralis zorganizowała dwie konferencje prasowe zapowiadające INDUSTRIADĘ 2019. Pierwsza z nich odbyła się 9 maja w Muzeum Śląskim w Katowicach, druga miała miejsce 23 maja w Sztolni Królowej Luizy – Łażni Łańcuszkowej w Zabrzu. Organizatorzy zaaranżowali, we współpracy z pracownią bro.Kat, w/w przestrzenie na potrzeby konferencji zgodnie z hasłem przewodnim INDUbał. Ponadto przygotowali materiały promocyjne i zajęli się ich dystrybucją tworząc we wspomnianych miejscach punkty informacyjne.

Podczas pierwszej konferencji prasowej ogłoszono motyw przewodni jubileuszowej odsłony święta Szlaku Zabytków Techniki. Na konferencji zostały ponadto ujawnione szczegóły wydarzenia otwierającego: Rozruchu maszyn w bielskiej Starej Fabryce – Muzeum Historycznym, wydarzenia wieńczącego – finału odbywającego się w katowickim Muzeum Śląskim oraz Niedzieli u przemysłowca w obiektach pałacowych związanych z historią industrializacji.

Podczas drugiej konferencji prasowej został przedstawiony pełny program ubiegłorocznej odsłony INDUSTRIADY. W 2019 roku w święcie Szlaku Zabytków Techniki udział wzięły 44 obiekty przemysłowe zlokalizowane na terenie 27 miast województwa śląskiego.

Trzecia ze zorganizowanych konferencji miała charakter wydarzenia podsumowującego i odbyła się 25 czerwca na terenie Muzeum Śląskiego w Katowicach. Także w tym przypadku organizatorzy dokonali aranżacji przestrzeni we współpracy z pracownią bro.Kat.

Organizacja wszystkich konferencji odbywała się w kooperacji z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego w Katowicach, głównym organizatorem INDUSTRIADY.

2.2. Rozruch maszyn – wydarzenie otwierające INDUSTRIADĘ 2019

Rozruch maszyn INDUSTRIADY 2019 odbył się pod hasłem zaczerpniętym z *Fajdrosa* Platona „To, co znajduje się w ciągłym ruchu, jest nieśmiertelne”. 7 czerwca Stara Fabryka w Bielsku-Białej rozpoczęła okrągłe urodziny święta Szlaku Zabytków Techniki. Przestrzeń oddziału Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej od dziesięcioleci pozostaje nieodzowną i istotną częścią bogatej historii miasta. Jej unikatowość, znaczenie oraz rola jaką odgrywa od lat zostały potwierdzone podczas industriadowego Rozruchu, kiedy przestrzeń Starej Fabryki wypełnili artyści oraz działania z pogranicza wielu sztuk.

Dla wszystkich, którzy zapragnęli przenieść się w czasie wnętrza Fabryki zostało ożywione projekcjami filmów fabularnych oraz filmów dokumentujących przemysłową historię Bielska-Białej. Dla najmłodszych zaaranżowano specjalną strefę zabawy animowaną przez sztuczny z grupy Locomotora, a także zorganizowano – prowadzone przez EkoZabawkę i Odpady spod Lady – warsztaty kreatywnego szycia i tworzenia gadżetów (mini-muszki, opaski na głowę, ozdobne rękawiczki i unikatowe kotyliony). Uczestnicy wydarzenia mogli również zobaczyć wnętrza Starej Fabryki i zgłębić dzieje wytwarzania znanych na całym świecie tkanin wełnianych.

Katowicka pracownia bro.Kat zaaranżowała strefę chilloutu, w której można było się zrelaksować i posłuchać znakomitej muzyki, a o niezapomniane doznania zadbał artyści z gdańskiej wytwórni Polena Recordings: Jaromir Kamiński oraz Jazxing. Kulminacją wieczoru był koncert zespołu EABS (Electro-Acoustic Beat Sessions), w muzyce których można było usłyszeć inspiracje zarówno jazzem, funkiem, soulem, jak i hip-hopem.

Rozruch maszyn INDUSTRIADY 2019 był wynikiem współpracy: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Instytucji Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris, Starej Fabryki – Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej oraz Miasta Bielsko-Biała.

Patronami medialnymi wydarzenia byli: Dziennik Zachodni, Nasze Miasto oraz Radio Bielsko.

2.3. Materiały promocyjne, druki i gadżety INDUSTRIADY 2019

W kwestiach dotyczących promocji święta Szlaku Zabytków Techniki INDUSTRIADA 2019 Instytucja Kultury Ars Cameralis podjęła szereg działań. Dzięki temu została opracowana identyfikacja wizualna, wydrukowano materiały promocyjne (program INDUSTRIADY w 41 000 egz., plakaty do autobusów, ulotki transportowe) oraz wyprodukowano dla obiektów: taśmy, flagi i koszulki, a dla uczestników INDUSTRIADY – odblaski i tatuaże.

Instytucja Kultury Ars Cameralis zajmowała się ponadto obsługą fotograficzną poszczególnych wydarzeń INDUSTRIADY 2019, produkcją statuetek oraz promocją wydarzenia.

3. 100. rocznica wybuchu I Powstania Śląskiego

W 2019 roku minęła setna rocznica wybuchu I Powstania Śląskiego. W ramach obchodów tego jakże istotnego wydarzenia Instytucja Kultury Ars Cameralis zaangażowana była w szereg projektów, które złożyły się w swego rodzaju artystyczną powstańczą opowieść, toczącą się na wielu poziomach przy wykorzystywaniu różnych artystycznych narzędzi i języków.

3.1. Widowisko multimedialne *Rapsodia Śląska*

Jednym z najważniejszych i najbardziej niezwykłych form upamiętnienia I Powstania Śląskiego było widowisko multimedialne *Rapsodia Śląska*, które odbyło się na chorzowskim Stadionie Śląskim 31 sierpnia.

Podczas *Rapsodii Śląskiej* po raz pierwszy można było usłyszeć utwór skomponowany specjalnie na tę okazję przez laureata Oscara – Jana A.P. Kaczmarka. Do udziału w wydarzeniu zaproszono również licznych, wybitnych polskich artystów, którzy na co dzień zajmują się innymi gatunkami muzycznymi. Na scenie wzniesionej na murawie Stadionu Śląskiego zaprezentowali się m.in. Brodka, Miuosh, Igo (Igor Walaszek), Grubson, Marcin Wyrostek, Janusz Wawrowski, The Whoop Group, Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, TRANSE EXPRESS, a także Chór i Orkiestra Filharmonii Śląskiej pod batutą dyrygent Moniki Wolińskiej.

Wydarzenie było podzielone na dwie części. W pierwszej zaprezentowana została kompozycja Jana A. P. Kaczmarka *Rapsodia Śląska*. W drugiej znani wykonawcy wystąpili ze swoim indywidualnym repertuarem. Wydarzenie cieszyło się wielkim zainteresowaniem publiczności (frekwencję ocenia się na ok. 30 000 osób).

Rapsodia Śląska została zorganizowana z inicjatywy Marszałka Województwa Śląskiego Jakuba Chelstowskiego. Wydarzenie zostało objęte Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

3.1.1. Folder sponsorski *Rapsodia Śląska*

Instytucja Kultury Ars Cameralis we współpracy z Wydziałem Promocji Urzędu Marszałkowskiego przygotowała folder sponsorski związany z widowiskiem *Rapsodia Śląska*, które odbyło się 31 sierpnia 2019 roku na Stadionie Śląskim. Na folder składały się dwa zeszyty: opis wydarzenia wraz z biogramami artystów, którzy wzięli udział w widowisku oraz oferta sponsorska zawierająca warunki sponsoringu.

3.2. Działania we współpracy z Kolejami Śląskimi oraz PKP Intercity

3.2.1. Projekt społeczno-kulturalny *Pociąg do Śląska, Śląsk dla Polski* (16 maja 2019)

Instytucja Kultury Ars Cameralis upamiętniła 100. rocznicę wybuchu I Powstania Śląskiego za pomocą specjalnego, okolicznościowego oklejenia lokomotywy EP09, będącej częścią taboru PKP Intercity S.A., na pół roku. Do zadań Instytucji Kultury Ars Cameralis należało stworzenie projektu grafiki związanej z obchodami rocznicowymi oraz zlecenie jego wykonania.

16 maja 2019 zrealizowano projekt *Pociąg do Śląska, Śląsk dla Polski* – specjalny pociąg przejechał na trasie Katowice–Warszawa Centralna–Katowice. W projekcie wzięli udział przedstawiciele władz rządowych, samorządowych, duchowieństwa, świata kultury i mediów oraz laureaci konkursów historycznych. Przejazd był zarazem premierą specjalnie przygotowanej rocznicowej okleiny artystyczno-promocyjnej na lokomotywie, która od 16 maja do 16 listopada kursowała na różnych trasach przez cały kraj. W ramach przejazdu przygotowano śląski poczęstunek, wykłady Remigiusza Rączki o śląskiej kuchni, a także występy artystyczne zespołu Mały Śląsk. Podczas półrocznego kursowania lokomotywa przejechała planowo ponad 160 tysięcy km, będąc w pracy przez ok. 1440 godzin.

W ramach zadania została stworzona identyfikacja wizualna opierająca się na kolorze złotym, na którego tle pojawiają się postaci historyczne (wizerunki zarówno znanych działaczy – Wojciecha Korfatego, Alfonsa Zgrzebnioka, Michała Grażyńskiego i Józefa Rymera, jak i uczestników powstań czy mieszkańców ówczesnego Górnego Śląska). Wykorzystane w projekcie zdjęcia pochodzą ze zbiorów Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, Muzeum Śląskiego w Katowicach oraz Narodowego Archiwum Cyfrowego.

Dodatkowo na potrzeby projektu zaprojektowano logo przedstawiające orła z wizerunkiem powstańczego w tle. Swoją formą nawiązujące do płaskorzeźby, stworzonej przez Stanisława Szukalskiego i zniszczonej w czasie II Wojny Światowej. Autorką logo, identyfikacji oraz projektu okleiny lokomotywy (okleina utrzymana jest w stylistyce identyfikacji) jest ceniona śląska projektantka Marta Gawin, laureatka wielu prestiżowych nagród.

Okleinę wykonała firma Begimo Media, od lat specjalizująca się w tego typu projektach, mająca wieloletnie doświadczenie w oklejaniu pojazdów kolejowych (realizowała okleiny m.in. z okazji Euro 2012).

Instytucja Kultury Ars Cameralis odpowiedzialna była ponadto za organizację kwestii logistycznych – wynajęcie składu, koordynację przejazdu i cateringu, a także za zlecenie wykonania projektów i produkcję materiałów promocyjnych (torby, koszulki, notesy) zawierających grafikę nawiązującą do okleiny lokomotywy. Instytucja zajmowała się ponadto obsługą medialną wydarzenia (Radio eM, Radio Piekary, portal Infokatowice.pl, Dziennik Zachodni).

3.2.2. „Złoty pociąg powstańczy” (12 września 2019)

Instytucja Kultury Ars Cameralis zrealizowała projekt, którego celem było upamiętnienie 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego za pomocą specjalnego, okolicznościowego oklejenia pojazdu typu EZT 22WEd typu ELF, należącego do Województwa Śląskiego i będącego częścią taboru spółki Koleje Śląskie. Oklejony pojazd będzie w użyciu przez najbliższe lata, przypominając mieszkańcom o tym istotnym historycznym wydarzeniu. Jak zapowiadają Koleje Śląskie, przejazdy oklejonego pojazdu będą tak planowane, by mogli zobaczyć go podróżni z całego regionu, a nawet z województwa małopolskiego czy z czeskiego Bohumina. Inauguracyjny przejazd „Złotego pociągu powstańczego” odbył się 12 września 2019 roku.

Do stworzenia projektu została zaproszona ceniona śląska graficzka Marta Gawin, laureatka wielu nagród (m.in. European Design Award, German Design Award, Nagrody KTR), która współpracowała m.in. z Instytucją Kultury Ars Cameralis, Teatrem Śląskim w Katowicach, Teatrem Małym w Tychach, Instytucją Kultury Katowice-Miasto Ogrodów czy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego i miastem Kraków. Grafika przedstawia m.in. powstańców, Ślązaków w strojach ludowych, a także ikony śląskiej historii jak Wojciech Korfanty czy Alfons Zgrzebniok. Wykorzystane przez graficzkę zdjęcia pochodzą ze zbiorów Muzeum Powstań Śląskich w Siemianowicach Śląskich, Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz Muzeum Śląskiego w Katowicach. Postaci zostały zrastrowane przy użyciu nieregularnego wielokąta, który swoim kształtem przypomina bryłę węgla. Złoty kolor okleiny podkreśla znaczenie Powstań Śląskich, jako istotnego wydarzenia na drodze do połączenia z odrodzoną Polską. Jest także metaforą ogromnego potencjału drzemącego w regionie, kojarzonym nie tylko z „czarnym złotem”, ale przede wszystkim z kulturą i ludźmi. Na projekcie znajduje się również specjalnie zaprojektowane przez Martę Gawin logo projektu, przedstawiające orła z wizerunkiem powstańczym w tle, nawiązujące do płaskorzeźby orła stworzonej przez Stanisława Szukalskiego (zniszczonej później w czasie II Wojny Światowej).

3.3. Mobilna wystawa historyczna *Ex Silesia Lux* (11–15 października 2019)

Jedenastego października na katowickim Rynku odbyła się premiera wystawy *Ex Silesia Lux*, którą Instytucja Kultury Ars Cameralis przygotowała na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach. Do współpracy przy projekcie zaproszono znakomitych śląskich twórców: OVO Grąbczewscy Architekci odpowiadali za całościowy projekt architektoniczny wystawy, Marta Gawin zaprojektowała typografię, a warstwę wizualną i multimedialną stworzyli Kacper Mutke i Michał Urbański z tajnego projektu. Całość wykonała firma MW Project.

Wystawa była eksponowana w dwóch kontenerach, które zostały zabudowane nieregularną strukturą opartą na geometrii trójkątów. Podobnie jak wcześniejsze aranżacje lokomotywy i pociągu, wystawa również została oparta na kolorze złotym, który ma symboliczne znaczenie w bezpośrednim odniesieniu do Górnego Śląska – znajduje się bowiem w godle województwa.

Jeden z kontenerów pełnił funkcję mobilnego kina, w którego wnętrzu mogły odbywać się projekcje dla min. 10 osób. Podczas ekspozycji na katowickim Rynku w kontenerze wyświetlano kilkuminutowe podsumowanie *Rapsodii Śląskiej* oraz dedykowaną animację *Ex Silesia Lux*, która przybliżyła kontekst wybuchu I Powstania Śląskiego, a także jego przebieg i zakończenie.

Drugi kontener stanowił przestrzeń wystawienniczą składającą się z projekcji multimedialnych oraz grafik typu lightbox. W geometryczną strukturę kontenera zostały wbudowane telewizory pokazujące projekcje nt. Powstań Śląskich oraz lightboxy z naklejanymi na plexiglas grafikami. Na projekcję składały się animacje 2,5D w formie paralaksy z muzyką skomponowaną specjalnie na potrzeby projektu. Do stworzenia paralaksy wykorzystano zdjęcia pochodzące ze zbiorów: Muzeum Historii Katowic, Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, Muzeum Śląskiego w Katowicach oraz Narodowego Archiwum Cyfrowego. Wybrane zdjęcia obrazują zarówno różnorodność mieszkańców Górnego Śląska, jak i działania powstańcze, dzięki czemu został nakreślony pełny obraz regionu w okresie Powstań Śląskich.

Wystawę *Ex Silesia Lux* zainaugurował na placu przy Teatrze Śląskim w Katowicach marszałek Jakub Chęłstowski. Wykorzystanie kontenerów jako miejsca ekspozycji daje możliwość prezentowania wystawy na terenie całego kraju.

3.4. Komiks *Korfanty* (wydanie drugie, w kolorze)

W ramach obchodów stulecia wybuchu I Powstania Śląskiego Instytucja Kultury Ars Cameralis zrealizowała publikację drugiego wydania komiksu *Korfanty* autorstwa cenionych twórców Sławomira Zajączkowskiego (scenariusz) i Krzysztofa Wyrzykowskiego (rysunki). Pierwsze wydanie zostało opublikowane przez Instytucję w 2010 roku (obecnie nakład został wyczerpany). Ważny i podniosły moment rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego – stał się doskonałym pretekstem, aby opublikować drugie wydanie, tym razem w wersji kolorowej.

W ramach zadania Instytucja Kultury Ars Cameralis zleciła wykonanie kolorowej wersji komiksu (plansze rysunkowe i okładka) oraz podpisała umowę licencyjną z autorami na opublikowanie wydawnictwa w nakładzie 1000 egzemplarzy. Dodatkowo, Instytucja zmieniła wewnętrzne strony okładki – zastępując wcześniejsze archiwalne zdjęcia Wojciecha Korfantego – zdjęciami pomnika Korfantego, który został odsłonięty w październiku 2019 roku. Dzięki temu zabiegowi nastąpiło swoiste dopełnienie historii i działalności śląskiego polityka i działacza.

Instytucja Kultury Ars Cameralis zleciła wydrukowanie komiksu mikołowskiej drukarni Tolek, która ma doświadczenie w produkcji tego typu publikacji.

3.5. Album fotograficzny prezentujący tło społeczne Powstań Śląskich

W ramach obchodów stulecia wybuchu I Powstania Śląskiego Instytucja Kultury Ars Cameralis przygotowała do druku album fotograficzny prezentujący tło społeczne kolejnych Powstań Śląskich, jak również wydarzenia związane bezpośrednio z Powstaniami oraz przyłączeniem Górnego Śląska do Polski w 1922 roku.

W ramach zadania od końca kwietnia do czerwca Instytucja przeprowadziła sukcesywną, szeroko zakrojoną kwerendę zasobów muzeów w regionie, a także poza województwem śląskim. Po otrzymaniu dokumentów i fotografii, Instytucja przeprowadziła żmudny proces zapoznania się z obszerną bazą materiałów historycznych. Trwały również zaawansowane prace dot. koncepcji albumu, w tym podziału na obszary tematyczne oraz opracowania zasad selekcji i doboru zdjęć, które powinny znaleźć się w publikacji. W międzyczasie odbywały się konsultacje merytoryczne dotyczące wartości materiału fotograficznego oraz konsultacje historyczne dotyczące kształtu tekstu, który będzie im towarzyszył. W wyniku podjętych prac zdecydowano, iż album będzie składał się z czterech części: tła społecznego, tła politycznego, sylwetek powstańców oraz wkroczenia wojsk polskich w 1922 roku i przywrócenia Górnego Śląska do Polski. Po ostatecznym wyborze zdjęć Instytucja podpisała umowy licencyjne z muzeami i zleciła przygotowanie tekstu odpowiadającego wybranym obszarom tematycznym. Dodatkowo trwały rozmowy z wykonawcami obróbki barwnej i graficznej zdjęć oraz grafikami w kwestii ostatecznego kształtu albumu.

Długotrwały proces prac przygotowawczych pozwolił na opracowanie materiałów archiwalnych do albumu. Dokonano ostatecznego wyboru zdjęć, uzyskano prawa autorskie do zasobów archiwalnych poszczególnych muzeów, przygotowano tekst historyczny, wykonano retusz barwny wybranych zdjęć, a także stworzono projekt makiety albumu. Ze względu na złożony proces prac przygotowawczych ostateczny projekt albumu i jego druk został przesunięty na pierwszy kwartał 2020 roku.

4. Dodatkowe działania promujące Województwo Śląskie

Wzorem lat ubiegłych Instytucja Kultury Ars Cameralis zajmowała się także działalnością promocyjną oraz budową marki Województwa Śląskiego uczestnicząc w licznych targach i festiwalach.

4.1. XI Europejski Kongres Gospodarczy (13–15 maja 2019)

Po raz kolejny przedstawiciele świata polityki, biznesu, nauki oraz ekonomii spotkali się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach podczas XI edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego. Instytucja Kultury Ars Cameralis odpowiadała za realizację stoiska promocyjnego Województwa Śląskiego podczas tej największej imprezy biznesowej w Europie Środkowej. Przestrzeń zaprojektowana przez katowickie biuro projektowe bro.Kat i pracownię florystyczną Wietrzne Pole składała się z dwóch stref. Pierwsza została zainspirowana chorzowskim Stadionem Śląskim. Druga odnosiła się do przestrzeni domu i została zaaranżowana meblami stworzonymi przez młodych śląskich projektantów, dzięki czemu połączyła tradycję śląskiej gościnności z współczesnym wzornictwem i designem.

4.2. Festiwal Tauron Nowa Muzyka (22–23 czerwca 2019)

Instytucja Kultury Ars Cameralis zorganizowała stoisko promocyjne Województwa Śląskiego, zlokalizowane przy scenie Future!/carbon. Dla festiwalowej publiczności stworzona została strefa odpoczynku i relaksu (leżaki, palety, siedziska). Dzięki współpracy z Górnośląskim Przedsiębiorstwem Wodociągów S.A. na uczestników czekała również woda pochodząca z najstarszej stacji wodociągowej na Śląsku – 124-letniej Zabytkowej Stacji Wodociągowej Zawada w Karchowicach, należącej do Szlaku Zabytków Techniki. Jak oszacowano, podczas Festiwalu wypito 9 tysięcy litrów wody (co przekłada się na ok. 18 000 plastikowych butelek). Niniejsza akcja pozwoliła zmniejszyć negatywny wpływ na środowisko oraz skutecznie ograniczyć ilość odpadów towarzyszących organizacji imprezy masowej.

4.3. OFF Festival (2–5 sierpnia 2019)

Strefa Województwa Śląskiego powstała również podczas katowickiego OFF Festivalu. W strefie festiwalowicze mogli odpocząć, schronić się przed słońcem pod parasolami oraz wygodnie rozłożyć na leżakach i oddać muzycznym doznaniom dobiegającym z pobliskiej sceny. W tym roku, razem z katowickimi pracownikami bro.Kat i Wietrzne Pole, przygotowaliśmy specjalne studio nagraniowe dla radiowej Trójki, z którego prowadzono audycje na żywo.

4.4. Fest Festival (23–24 sierpnia)

Analogiczne przedsięwzięcia miały także miejsce podczas Fest Festivalu odbywającego się w Parku Śląskim w Chorzowie. W strefie wypoczynku Województwa Śląskiego na uczestników czekały leżaki, parasole oraz kontener z kwietną fluo-instalacją przygotowaną przez katowickie biuro projektowe bro.Kat i pracownię florystyczną Wietrzne Pole.

4.5. Targi i konferencje branżowe

Instytucja stworzyła ponadto stoiska promocyjne Województwa Śląskiego podczas Targów Branży Budowlanej 4Buildings Days w Katowicach (15–17 listopada) oraz podczas Światowej Konferencji Antydopingowej WADA (5–7 listopada). Instytucja była ponadto zaangażowana w przygotowanie, koordynację i realizację stoiska promocyjnego podczas międzynarodowej konferencji Cybersec Forum – która odbyła się w dniach 29–30 października w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach.

5. Inne działania i przedsięwzięcia Instytucji Kultury Ars Cameralis podjęte i zrealizowane w roku 2019

5.1. Projekt muzyczny *SYMPHOETHNIC* Golec uOrkiestra

Instytucja Kultury współpracowała przy realizacji koncertu *Symphoethnic*, który odbył się 23 sierpnia 2019 roku w siedzibie Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach. Twórcami spektaklu muzycznego byli: zespół Golec uOrkiestra, Silesian Art Collectiv Symphony oraz Telewizja Polska. Był to projekt muzyczny, w którym brzmienie orkiestry symfonicznej połączono w nowoczesny sposób z unikatowymi dźwiękami etnicznych instrumentów łuku Karpat oraz wyjątkowymi głosami ludowej żeńskiej grupy śpiewaczej. Katowicka publiczność mogła także oklaskiwać wirtuozów instrumentów etnicznych: Marcina Rumińskiego i Roberta Czecha oraz niezwykle utalentowanych podopiecznych i instruktorów Fundacji Braci Golec.

Reżyserem spektaklu oraz autorem oryginalnej oprawy wizualnej do każdego z prezentowanych utworów był Jacek Kościuszko.

Golec Fabryka, pomysłodawca i główny organizator *Symphoethnic* zobowiązała się także do realizacji świadczeń promocyjnych na rzecz Instytucji Kultury Ars Cameralis oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

5.2. Wystawa *Anatomia pamięci*

Instytucja Kultury Ars Cameralis była współorganizatorem wystawy *Anatomia pamięci*, na której zaprezentowane zostały wybrane prace Krzysztofa Grzondziela. Wernisaż wystawy odbył się 2 grudnia w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach. Patronem medialnym była TVP 3 Katowice.

Wystawa zbiegła się z przypadającą na zeszły rok 38. rocznicą wprowadzenia w Polsce stanu wojennego, a prezentowane prace były wyrazem politycznego zaangażowania artysty.

5.3. Gala wyborów Miss Polska 2019

Instytucja Kultury Ars Cameralis była współorganizatorem finałowej gali wyborów Miss Polski, która odbyła się 8 grudnia 2019 w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach. W ramach współpracy zrealizowano szereg świadczeń o charakterze promocyjnym (działania PR, działania filmowe z udziałem Finalistek Miss Polski w wybranych lokacjach w województwie śląskim, publikacja logotypów w materiałach poligraficznych, logotypy na stronie internetowej oraz na tablicy sponsorskiej itp.).

5.4. Audycja *Sylwester w Polsacie*

Instytucja Kultury Ars Cameralis była koproducentem audycji *Sylwester w Polsacie* – transmisja Sylwestra 2019/2020 ze Stadionu Śląskiego w Chorzowie. W ramach koprodukcji zrealizowano szereg świadczeń o charakterze promocyjnym (spoty autopromocyjne na antenach TV Polsat, logotypy Województwa Śląskiego, informacje o gospodarzu wydarzenia itp.).

5.5. Publikacja *Tropy NaDziko – postantologia*

Prace koncepcyjne i redakcyjne nad powstaniem antologii poetyckiej *Tropy Na Dziko – postantologia*. Publikacja jest kontynuacją wydanej w 2004 przez Instytucję Kultury Ars Cameralis publikacji *Martwe punkty. Antologia poezji Na Dziko (1994–2003)*. Na publikację składają się wiersze poetyckiej Trupy NaDziko, która od ponad 25 lat jest gospodarzem wieczoru poetyckiego w ramach Festiwalu Ars Cameralis. Redaktorem antologii jest profesor Dariusz Pawelec.

Zestawienie wszystkich wydarzeń organizowanych w roku 2019

	Muzyka	Film	Sztuka	Literatura / Spotkania / Wykłady	Teatr	Warsztaty	Inne*
OGÓLEM	15	5	5	11	-	7	10
Festiwal Ars Cameralis	11	4	4	11	-	4	-
Pozostałe wydarzenia	4	1	1	-	-	3	10

*targi, konferencje, konkursy, wydarzenia promocyjne i plenerowe

Marek Zieliński
Dyrektor Instytucji Kultury
Ars Cameralis Silesiae Superioris

INSTYTUCJA KULTURY
Ars Cameralis Silesiae Superioris
Górnos Śląski Festiwal Sztuki Kameralnej
Ligonia 7, 40-036 Katowice
NIP 954 11 88 037